

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 28 aprilie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, declarat de avocatul Adriana Eșanu, în numele inculpatului

*Gorea Serghei XXXX, născut la
XX XXXX XXXX, originar și locuitor al s. XXXXX, r-nul
XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

	<i>Termenul de examinare</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>15.04.2015 – 28.04.2018,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>25.05.2017 – 24.10.2017,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>02.02.2018 – 14.03.2018.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 28 aprilie 2017, a fost încetat procesul penal în privința lui Gorea Serghei pe art. 352¹ Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Gorea Serghei, exercitând în baza Hotărârii Judecătoriei Ungheni din 23 iunie 2011 funcția de primar al comunei Petrești, raionul Ungheni, fiind subiect al declarării, în temeiul art. 3 lit. a) al Legii nr. 1264 - XV din 19 iulie 2002 cu privire la declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de conducere, fiind persoană cu demnitate publică conform Legii nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, la 25 februarie 2014 a întocmit declarația cu privire la venituri și

proprietate pentru perioada 01 ianuarie 2013 - 31 decembrie 2013, ulterior aceasta fiind transmisă Comisiei Naționale de Integritate, în care intenționat n-au fost declarate mai multe venituri și proprietăți. Urmare a verificărilor efectuate din oficiu de către Comisia Națională de Integritate, la 30 decembrie 2014 a fost adoptat actul de constatare, prin care au fost stabilite discrepanțe dintre starea de fapt și datele din declarația depusă de către Gorea Serghei, exprimate prin nedeclararea la capitolul bunuri imobile:

terenul cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 0,1699 ha, înregistrat pe numele Gorea Serghei;

terenul cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 0,2346 ha, înregistrat pe numele soției Gorea Tamara;

terenul cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 0,2347. înregistrat pe numele soției Gorea Tamara;

terenul cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 0,951 ha, înregistrat pe numele soției Gorea Tamara;

terenul cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 0,9508 ha, înregistrat pe numele soției Gorea Tamara;

clădire pentru producere cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 222.7 m² cu adresa s. Petrești, raionul Ungheni, înregistrată pe numele lui Gorea Serghei și a soției Gorea Tamara;

La capitolul bunuri mobile:

automobilul de model „Gaz 69” cu n/î XXXXX, înregistrat pe numele lui Gorea Serghei;

La capitolul Active Financiare:

contul curent deschis la BC „ProCreditBank” pentru rambursarea creditului nr. XXXXX în lei MDL cu rulajul de 63613 lei pentru anule 2013;

contul bancar în lei MDL deschis la BC „Energbank” cu nr. XXXXX cu rulajul de 28094 lei pentru anul 2013.

Prin neindicarea în declarația cu privire la venituri și proprietate a bunurilor indicate mai sus de către primarul s. Petrești, r-nul Ungheni, Gorea Serghei, au fost încălcate prevederile art. 4 lit. b), d) din Legea nr. 124 din 19 iulie 2002 privind declararea și controlul veniturilor și proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că nu a avut vreun document după care să se conducă la completarea declarației. Abia pe 03.03.2015 la Consiliul Raional Ungheni s-a petrecut un seminar privind declarațiile pe venit, cu reprezentanții Comisiei Naționale de Integritate. Automobilul „Gaz 69”, fabricat în anul 1957, la momentul declarării avea 57 de ani și era dezmembrat, nu cunoștea că este obligat să declare un bun care nu există. Cele 4 terenuri agricole ale soției, au fost cotele socrilor transmise prin moștenire fiicei lui. Referitor la bunul cu numărul cadastral XXXXX, a declarat doar terenul. Nu cunoștea că trebuie să declare și conturile bancare. Cu referire la construcție, până la moment sunt achitate doar 50.000 lei , iar 163.000 lei nu sunt achitate, prin urmare acest bun nu-i aparține.

Terenul cu nr. cadastral XXXXX la fel nu-i aparține, iar un alt bun care îi aparține nu l-a declarat din motiv că toate aceste terenuri sunt încurcate.

Totodată, vinovăția inculpatului este integral dovedită prin probele administrate.

Astfel, martorul Roșca Sergiu a declarat că, la Comisia Națională de Integritate a parvenit la 23.09.2014 o sesizare din partea unui grup de consilieri a Primăriei Petrești, că Gorea Serghei nu și-a declarat careva venituri și are o situație de incompatibilitate. Agenția Națională de Integritate s-a autosesizat, fiind inițiat controlul pe aspectul incompatibilității și declarării veniturilor și proprietăților pentru anul 2013. A fost identificat un automobil de model „GAZ 69” pe numele lui Gorea Serghei, cu număr de înmatriculare XXXXX, ce la fel a servit temei pentru inițierea controlului. Ulterior, au fost remise către toate instituțiile din R. Moldova demersuri și interpelări. La capitolul bunuri imobile au fost identificate 5 terenuri agricole și o clădire de producere nedeclarate. La capitolul bunuri mobile s-a identificat automobilul cu numărul de înmatriculare XXXXX și 6 conturi bancare la rubrica active financiare. După finisarea controlului, a fost întocmit un proiect de act de constatare în privința acestui caz, care a fost prezentat Comisiei Naționale de Integritate. Inculpatul a fost invitat la Comisia Națională de Integritate unde a depus o explicație prin care a relatat de ce nu a declarat aceste bunuri. Ca urmare, membrii Comisiei Naționale de Integritate au decis în ședință sesizarea Procuraturii Generale, în vederea examinării cazului prin prisma prevederilor art. 352¹ Cod penal. Din anul 2012, există o instrucțiune privind completarea declarației cu privire la venituri și proprietăți, plasată pe website-ul comisiei.

În actul de constatare nr. 03/266 din 30.12.2014, adoptat de Comisia Națională de Integritate, sunt reflectate rezultatele controlului privind încălcarea regimului juridic al declarării veniturilor și proprietăților pentru anul 2013 de către Gorea S., primar al comunei Petrești, raionul Ungheni.

Conform procesului-verbal din 18.02.2015, a fost ridicat dosarul de control nr. 03/172 pornit de Comisia Națională de Integritate în privința lui Gorea S., primar al comunei Petrești, raionul Ungheni.

Dosarul de control nr. 03/172, conține informația privind controlul pornit de Comisia Națională de Integritate în privința inculpatului Gorea S., primar al comunei Petrești, raionul Ungheni.

Declarația cu privire la venituri și proprietate pentru perioada 01.01.2013 - 31.12.2013, a fost depusă și semnată de inculpat la data de 25.02.2014.

Potrivit răspunsului Agenției Relații Funciare și Cadastru, cu nr. 36/01 - 08/2214 din 11.12.2014, inculpatul și soția Gorea Tamara dețin bunuri care nu au fost indicate în declarația cu privire la venituri și proprietăți, după cum urmează: terenul cu nr. cadastral XXXXX, dobândit la data de 24.03.2005, cu o suprafață de 0,1699 ha, cota - parte de 100 %, dobândit prin titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren, titular Gorea S.; terenul cu nr. cadastral XXXXX ha, cu suprafața de 0,2346 ha, dobândit prin moștenire la 27.06.2006, cota - parte 100 %, titular Gorea Tamara; terenul cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața 0,2347 ha, dobândit prin moștenire la 29.04.2004, cota - parte 100 %, titular Gorea Tamara;

terenul cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,051 ha, dobândit prin moștenire la 27.06.2006, cota - parte 100%, titular Gorea Tamara; terenul cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața 0,9508 ha, dobândit prin moștenire la 29.04.2004, cota - parte 100 %, titular Gorea Tamara.

La fel, inculpatul la Categoria Bunuri imobile nu a indicat clădirea pentru producere cu numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 222,7 amplasată în raionul Ungheni, comuna Petrești, care conform informației Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 36/01 - 08/2214 din 11 decembrie 2014, este deținută de soții Gorea Serghei și Gorea Tamara.

Conform informației oferite de BC „ProCreditBank”, inculpatul deține un cont curent pentru rambursarea creditului nr. XXXXX în valută MDL, cu un rulaj total de 63.613 lei, pentru perioada 01.01.2013 – 31.12.2013 și un cont bancar în valută MDL, nr. XXXXX la BC „EnergBank” SA, cu un rulaj total de 28.094,00 lei, pentru perioada 01.01.2013 – 31.12.2013.

Deși la capitolul Bunuri mobile, inculpatul nu a indicat nimic, conform informației din baza de date „Acces” ultimul deține în proprietate un automobil de model „GAZ 69”, cu n/î XXXXX.

Bunurile enumerate, nu au fost indicate de către inculpat în declarația cu privire la venituri și proprietăți depusă la data de 25.04.2014. Or, în conformitate cu Legea nr. 1264 din 19 iulie 2002, în special art. 3 și art. 4, inculpatul fiind subiect al declarării veniturilor și a proprietății și anume persoană care deține funcție de demnitate publică prevăzute în anexa la Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, nu a declarat toate bunurile imobile și mobile de toate tipurile, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață ori aliate în posesia declarantului sau a membrilor familiei lui în baza contractelor de mandat, de comision, de administrare fiduciară, precum și a contractelor translativ de posesie și de folosință (locațiune,arendă, leasing, comodat) la data depunerii declarației cu privire la venituri și proprietate, precum și activele financiare.

În conformitate cu art. 5 a Legii citate, exercitarea funcției de demnitate publică se bazează pe principiile legalității, liberului consimțământ, transparenței, exemplului personal, responsabilității și al loialității. Corespunzător, orice persoană care deține funcție publică este obligată să-și desfășoare activitatea publică și privată cu respectarea principiilor respective, aceste principii fiind lezate de către Gorea Serghei, ceea ce a cauzat consecințe juridice în ce privește integritatea lui prin prisma nerespectării acestor acte legislative, iar acțiunile lui corect au fost încadrate în baza art. 352¹ Cod penal și anume declarația necorespunzătoare adevărului, făcuta unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine sau pentru o iertă persoană, atunci când, potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe.

Obiectul juridic special al infracțiunii îl constituie relațiile sociale care țin de activitatea normală a organelor de stat cu privire la asigurarea ordinii stabilite de operare cu informații necesare.

Inculpatul a declarat necorespunzător adevărul, unui organ competent, realitatea fiind denaturată, infracțiunea fiind consumată din momentul declarării necorespunzătoare a adevărului.

Potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 1264 din 19.07.2002, privind declararea și controlul veniturilor și al proprietăților persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere, declarația cu privire la venituri și proprietate reprezintă un act personal și irevocabil, care se face în scris, pe propria răspundere a declarantului, iar art. 14 alin. (3) prevede expres că, indicarea intenționată în declarație a datelor inexacte sau incomplete constituie infracțiune și se pedepsește conform art. 352¹ Cod penal.

Astfel, art. 14 din Legea nr. 1264 din 19.07.2002, stipulează că indicarea intenționată în declarație a datelor inexacte sau incomplete-constituie infracțiune și se pedepsește conform art. 352¹ Cod penal, iar acuzarea era obligată să demonstreze intenția inculpatului de a ascunde sau indica în declarație date vădit false, ce nu s-a întâmplat.

Motivul invocat de inculpat că nu a fost instruit cu procedura de întocmire a declarației privind veniturile și declarațiile, nu denotă inexistența intenției. Or, declarațiile de nevinovăție ale inculpatului prezintă o metodă de apărare, în scop de a se eschiva de la răspundere penală pentru fapta comisă.

Infracțiunea a fost consumată din momentul declarării necorespunzătoare a adevărului, și anume la data de 25.04.2014.

Nu este credibilă afirmația inculpatului că declarația a fost făcută în mod neintenționat, or, este nerațional a face ceva afirmând că nu a avut intenția de a face. Mai mult, inculpatul a afirmat că nu a reflectat în declarație despre existența bunurilor imobile, terenurile din motiv că acestea au aparținut socrilor acestuia, iar clădirea de producție nu a indicat-o din motiv că a indicat terenul pe care este edificată această construcție. Prin urmare, apărarea caracterizează aceste acțiuni ca fiind o omisiune a inculpatului de a indica bunul accesoriu, considerând că, terenul și construcția sunt un bun integru, iar indicarea bunului principal este suficient, iar terenurile cu nr. cadastral XXXXX; XXXXX; XXXXX; XXXXX și XXXXX aparțin soției inculpatului, și ultimul nu le-a indicat din motiv că, la capitolul II „Bunuri imobile” nu este specificat că este necesar de a fi indicate și bunurile ce aparțin membrilor familiei declarantului.

Această poziție urmează a fi apreciată critic, dat fiind că, necunoașterea legii nu liberează de răspundere penală.

Este neîntemeiată și afirmația inculpatului cu referire la automobilul de model „GAZ 69” cu n/î XXXXX din motiv că are 57 de ani, și este dezmembrată, or, în modelul tip al declarației capitolul „Bunuri mobile” urma să fie indicat acest bun mobil, indiferent dacă declarantul îl folosește sau nu. De fapt, avocatul inculpatului a susținut că, întrucât bunul mobil nu există în natură, inculpatul a considerat irațional de a consemna în declarație un bun imobil care *de iure* există, nu și *de facto*. Potrivit informației din baza de date „Acces” rezultă că, inculpatul este posesorul automobilului menționat, ce impune cerința obligatorie inculpatului de a declara toate bunurile mobile deținute în proprietate.

Totodată, nu poate fi reținută poziția reflectată de către apărare precum că, conturile bancare nr. XXXXX la BC „ProCreditBank” și contul nr. XXXXX la BC „Enebank” nu au fost declarate din motiv că primul cont a fost folosit cu scopul de a rambursa creditul nr. XXXXX, iar al doilea din motiv că a fost deschis ca urmare a faptului că activitatea BC „ProCreditBank” din raionul Ungheni a fost sistată, iar pentru a nu se deplasa de fiecare dată în or. Bălți, inculpatul a deschis contul XXXXX la BC „Enebank”. Or, aceste împrejurări nu reprezintă un impediment pentru a indica în declarație conturile a căror titular este. Chiar și dacă nu sunt efectuate operațiuni pe aceste conturi, urmează a fi indicate în declarație.

Pe lângă aceasta, inculpatul, sub semnătură personală a contrasemnat și sub responsabilitatea personală asumată conform prevederilor legii pentru inexactitatea sau caracterul incomplet al datelor menționate în declarație, care constituie act public, depusă la 25.02.2014.

Având în vedere susținerile avocatului că, inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 352¹ Cod penal cu neglijență, întrucât nu a conștientizat caracterul prejudiciabil al faptei sale, se reține că, necunoașterea consecințelor acțiunilor sale de către inculpat, nu denotă inexistența intenției, cu atât mai mult, că în lege este menționată expres răspunderea penală pentru asemenea acțiuni, el fiind obligat să fie destul de exigent și prudent la întocmirea declarației pentru a nu comite careva erori sau omisiuni la perfectarea declarației.

Afirmația inculpatului, că nu cunoștea cum să îndeplinească declarația pe venit, nu poate fi reținută, or necunoașterea legii nu absolvă de pedeapsă, mai mult, acesta a avut posibilitatea de a se consulta preventiv în vederea excluderii anumitor neclarități.

Probele materiale demonstrează că inculpatul cunoștea toate cele invocate de el, că este proprietar, că a avut transferuri de peste hotare, chiar dacă nu era rezultatul unor activități economice directe, însă constituiau un surplus pentru veniturile familiei.

Prin prisma art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 352¹ Cod penal, este una ușoară.

Potrivit art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă au expirat 2 ani din ziua săvârșirii unei infracțiuni ușoare.

În acest sens, se reține că, inculpatul a comis infracțiunea la data de 25.02.2014.

În conformitate cu art. 275 alin. (4) CPP, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție sau amnistia.

Prin prisma normelor legal citate și art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, procesul penal în privința inculpatului urmează a fi încetat, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

3. Avocatul Adriana Eșanu a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Apelanta a indicat că instanța nu a administrat suficiente probe privind determinarea tuturor semnelor constitutive ale infracțiunii incriminate, în special a semnului obligatoriu al laturii subiective a infracțiunii - scopul infracțiunii.

Probele administrate demonstrează doar existența laturii obiective a componenței infracțiunii de fals în declarații, nu și a laturii subiective.

Acuzarea nu a adus nicio probă în demonstrarea faptului că inculpatul a acționat cu intenție directă calificată prin scop - producerea unor consecințe juridice, pentru sine, atunci când potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe.

Martorul Roșca S. doar a confirmat adoptarea unui act de constatare, fapt cunoscut acuzării.

Din cercul de probe prezentate de acuzare, interes prezintă Actul de constatare al CNI nr.03/266 din 30.12.2014. Din acest înscris rezultă că inculpatul a omis să indice bunul accesoriu terenului cu nr. cadastral XXXXX, și anume clădirea pentru producere cu același nr. cadastral XXXXX ca și terenul declarat, cu suprafața de 222.7 m² cu adresa s. Petrești. r-nul Ungheni. De fapt, declarantul-inculpat a considerat că dacă a indicat bunul principal în Capitolul II - Bunuri mobile (la rubrica 1 - Terenuri), nu mai este necesar să indice și bunul accesoriu - clădirea. Or, inculpatul concepea terenul și clădirea de producție ca un tot întreg. Chiar și din punct de vedere legal, atitudinea inculpatului cu privire la acest aspect, fundamentează omisiunea indicării în Capitolul II - Bunuri mobile, la rubrica 2 - Clădiri a construcției pentru producere cu nr. cadastral XXXXX. Avem în vedere art. 292 alin. (3) Cod civil, potrivit căruia bunul accesoriu urmează situația juridică a bunului principal. Deci, odată declarat bunul principal, se prezumă că inculpatul nu a avut intenția de ascunde proprietatea sa, deci nu a avut scopul ca prin omisiunea indicării clădirii de producție să se producă anumite consecințe juridice.

Contul bancar în lei MDL deschis la BC „Energbank” cu nr.XXXXX, precum și contul curent deschis la „ProCreditBank”, nr.XXXXX în lei MDL, erau destinate pentru achitarea creditului bancar nr.XXXXX, contractat cu BC „ProCreditBank”, credit pe care inculpatul l-a indicat în Declarația cu privire la venituri și proprietate pentru perioada 01.01.2013 - 31.12.2013. La momentul întocmirii declarației, inculpatul a crezut că este suficient a indica creditul, fără a mai consemna și conturile bancare ce asigură rambursarea datoriilor. Deci, omisiunea de a indica contul bancar în lei MDL deschis la BC „Energbank” cu nr.XXXXX, precum și contul curent deschis la BC „ProCreditBank”, nr.XXXXX în lei MDL a fost săvârșită din neglijență, nu cu intenție directă.

Terenurilor cadastrale nedeclarate cu nr. XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, sunt înregistrate pe soția inculpatului Gorea Tamara.

În formularul Declarației cu privire la venituri și proprietate, la Capitolul II – „Bunuri imobile”, nu se face mențiunea consemnării și a bunurilor ce aparțin membrilor de familie a declarantului, așa cum de exemplu se prevede expres în tabelul din Capitolul I – „Venituri” din declarație, indicându-se rubrica veniturile soțului/soției, precum și a copiilor. Astfel privesc lucrurile, discrepanța vădită a formularului Declarației cu venituri și proprietate și a art.4 alin.(1) lit.b) al Legii

nr.1264 din 19.07.2002 (abrogată), reprezintă un dubiu care trebuie să fie interpretat în favoarea inculpatului, or, o asemenea abordare indică din nou asupra unei neglijențe a declarantului la momentul întocmirii Declarației cu privire la venituri și proprietate.

Nedeclararea terenului cadastral cu nr.XXXXXX cu suprafața de 0,1699 ha, înregistrat pe numele inculpatului se justifică prin inexistența titlului de proprietate în privința acestui teren, motiv din care inculpatul eronat a crezut că obligația declarării terenurilor se referă doar la acele bunuri imobile asupra cărora există titluri de proprietate.

La fel, nedeclararea automobilului de model „Gaz 69”, cu nr. de înmatriculare XXXXX, înregistrat pe numele inculpatului, se justifică prin lipsa în natură a acestuia, automobilul fiind dezmembrat de aproape 6 ani calculați la data depunerii declarației. Întrucât nu mai există în natură, inculpatul a considerat irațional de a consemna în declarație un bun mobil care doar de iure există, nu și de facto.

Apare ca firească întrebarea: oare constatarea vinovăției persoanei cu funcție de demnitate publică pentru omisiunea de a indica în Declarația cu privire la venituri și proprietate un bun mobil, anul fabricării 1959, care nu mai există în natură, este în concordanță cu scopul Legii nr.1264 din 19.07.2002 (abrogată), prin care de fapt s-a instituit procedura declarării bunurilor?

În perioada anilor 2013 - 2014 (ani relativi la infracțiunea pretinsă a fi comisă), inculpatul nu a fost supus instruirii privind modul de completare a declarațiilor cu privire la venituri și proprietate. Deci, necunoașterea modului de completare a declarației depuse la 25.02.2014, guvernează atitudinea psihică a inculpatului, nu însă intenția.

Instanța a apreciat critic această poziție, statuând că necunoașterea legii nu liberează de răspundere penală, fapt cu care nu suntem de acord. Or, instanța nu face distincția dintre principiul *nemo consetur legem ignorare*, ceea ce presupune că rămâne fără semnificație în materia răspunderii penale invocarea unei eventuale erori de drept penal, pe de o parte, și vinovăția cerută de norma de incriminare ca cerință a laturii subiective a componentei infracțiunii, pe de altă parte.

Infirm că apărarea ar fi susținut că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 352¹ Cod penal cu neglijență. De fapt, apărarea a pledat că fapta a fost comisă din neglijență.

Inculpatul nu a declarat bunuri mobile și imobile ce constituie obiect al declarării, ceea ce presupune declarația necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent, însă această faptă a fost comisă din neglijență, întrucât inculpatul în calitate sa de declarant al veniturilor și proprietăților, nu a conștientizat caracterul prejudiciabil al faptei sale, însă trebuia și putea să o conștientizeze. Deci, există latura obiectivă a infracțiunii imputate, însă nu există latura subiectivă specifică componentei infracțiunii prevăzute la art. 352¹ Cod penal (redacția veche), întrucât lipsește intenția directă și scopul special cerut de dispoziția incriminatorie - scopul producerii unor consecințe juridice, pentru sine, atunci când potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe. Astfel, condamnarea inculpatului în baza de art. 352¹ Cod penal, fără constatarea intenției

directe și a scopului special cerut de norma de incriminare precitată, denotă încălcarea flagrantă de către instanța de judecată a principiului incriminării subiective, consfințit în art. 6 Cod penal.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța a de apel a reținut că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a concluzionat că inculpatul a săvârșit infracțiunea incriminată.

Astfel, vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate este dovedită prin probe administrate, și anume:

declarațiile martorului Roșca Sergiu;

actul de constatare nr. 03/266 din 30.12.2014, adoptat de Comisia Națională de Integritate, în care sunt reflectate rezultatele controlului privind încălcarea regimului juridic al declarării veniturilor și proprietăților pentru anul 2013 de către Gorea S., primar al comunei Petrești, raionul Ungheni;

procesul-verbal de ridicare din 18.02.2015, prin care a fost ridicat dosarul de control nr. 03/172 pornit de Comisia Națională de Integritate în privința lui Gorea S., primar al comunei Petrești, raionul Ungheni;

dosarul de control nr. 03/172 pornit de Comisia Națională de Integritate în privința lui Gorea S., primar al comunei Petrești, raionul Ungheni.

Instanța de judecată întemeiat a apreciat critic declarațiile inculpatului, calificându-le drept o metodă de apărare aleasă de către ultimul în scop de a se eschiva de la răspunderea penală pentru fapta comisă, versiune ce nu coroborează cu probele administrate.

Declarațiile inculpatului sunt combătute de întregul suport probator prezentat în instanță.

Latura obiectivă a infracțiunii specificate la art. 352¹ Cod penal, constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de prezentare a unei declarații necorespunzătoare adevărului unui organ competent.

Declarația trebuie prezentată în fața unui organ competent, care reprezintă autoritatea publică centrală sau autoritatea publică locală. Prezentarea declarației se exprimă fie în înfățișarea acesteia unor persoane cu funcție de răspundere corespunzătoare din cadrul unui organ competent, fie în depunerea declarației la un organ competent, în a cărui gestiune va rămâne.

Latura subiectivă a infracțiunii de fals în declarații se caracterizează prin intenție directă. Scopul acestei infracțiuni este unul special: scopul producerii unor consecințe juridice pentru făptuitor sau pentru o terță persoană. Pentru ca fapta să fie calificată în baza art. 352¹ Cod penal, nu este necesar ca scopul în cauză să fie efectiv realizat.

Astfel s-a stabilit că inculpatul, la data de 25.02.2014 a depus Declarația cu privire la venituri și proprietate pentru perioada 01.01.2013 – 31.12.2013.

Potrivit procesului-verbal de inițiere a procedurii de control din oficiu nr. 03/172 din 02.10.2014, Comisia Națională de Integritate s-a autosesizat din oficiu pe marginea petiției unui grup de consilieri ai primăriei com. Petrești din raionul

Ungheni, înregistrată cu nr. An-84/2014 din 23.09.2014 privind încălcarea regimului juridic al incompatibilităților și al veniturilor și proprietăților de către Gorea S., primar al comunei Petrești din raionul Ungheni.

Potrivit răspunsului nr. 36/01 - 08/2214 din 11.12.2014 din partea Agenției Relații Funciare și Cadastru, inculpatul și soția sa Gorea Tamara dețin și alte bunuri care nu au fost indicate în declarația cu privire la venituri și proprietăți, după cum urmează: terenul cu nr. cadastral XXXXX, dobândit la data de 24.03.2005, cu o suprafață de 0,1699 ha, cota - parte de 100 %, dobândit prin titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren, titular Gorea Serghei; terenul cu nr. cadastral XXXXX ha, cu suprafața de 0,2346 ha, dobândit prin moștenire la 27 iunie 2006, cota - parte 100 %, titular Gorea Tamara; terenul cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața 0,2347 ha, dobândit prin-moștenire la 29.04.2004, cota - parte 100 %, titular Gorea Tamara; terenul cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,051 ha, dobândit prin moștenire la 27.06.2006, cota - parte 100 %, titular Gorea Tamara; terenul cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața 0,9508 ha, dobândit prin moștenire la 29.04.2004, cota - parte 100 %, titular Gorea Tamara.

La fel, inculpatul la Categoria Bunuri imobile, nu a indicat clădirea pentru producere cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața de 222,7 amplasată în raionul Ungheni, comuna Petrești, care conform informației Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 36/01 - 08/2214 din 11.12.2014, este deținută de soții Gorea Serghei și Gorea Tamara.

La fel conform informației oferite de BC „ProCreditBank”, inculpatul deține un cont curent pentru rambursarea creditului nr. XXXXX în valută MDL, cu un rulaj total de 63.613 lei, pentru perioada 01.01.2013 – 31.12.2013 și un cont bancar în valută, nr. XXXXX la BC „EnergBank” SA, cu un rulaj total de 28.094,00 lei, pentru perioada 01.01.2013 – 31.12.2013.

Deși la capitolul Bunuri mobile inculpatul nu a indicat nicio informație, conform informației din baza de date „Acces” s-a stabilit că ultimul deține în proprietate un automobil de model „GAZ 69” cu n/î XXXXX.

Din informația oferită de BC „VictoriaBank” s-a constatat că, la data de 21.05.2013, soția inculpatului a primit prin transfer mijloace bănești în mărime de 100 de Euro, sumă care la data de 21.05.2013, conform cursului BNM constituie 1595 lei, de la cet. Sinani Banush din Italia.

Prima instanță a statuat corect că s-a demonstrat că inculpatul la data de 23.06.2011 a fost angajat în calitate de primar al s. Petrești r-nul Ungheni. Prin urmare, inculpatul din data de 23.06.2011 deținea calitatea de subiect al declarării veniturilor și proprietății în temeiul art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1264-XV din 19.07.2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere și în temeiul art. 3 alin. (1) lit. f) din Legea privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procuror, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere nr. 1264 din 19.07.2002, potrivit căruia subiecții ai declarării veniturilor și a proprietății sunt funcționarii publici inclusiv cei cu statut special.

În conformitate cu Legea nr. 1264 din 19.07.2002, în special art. 3 și art. 4, inculpatul fiind subiect al declarării veniturilor și a proprietății și anume persoană care deține funcție de demnitate publică prevăzute în anexa la Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, nu a declarat toate bunurile imobile și mobile de toate tipurile, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață ori aflate în posesia declarantului sau a membrilor familiei lui în baza contractelor de mandat, de comision, de administrare fiduciară, precum și a contractelor translativ de posesie și de folosință (locațiune, arendă, leasing, comodat) la data depunerii declarației cu privire la venituri și proprietate, precum și activele financiare.

Potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 1264 din 19.07.2002, privind declararea și controlul veniturilor și al proprietăților persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere, declarația cu privire la venituri și proprietate reprezintă un act personal și irevocabil, care se face în scris, pe propria răspundere a declarantului, iar art. 14 alin. (3) prevede expres că, indicarea intenționată în declarație a datelor inexacte sau incomplete constituie infracțiune și se pedepsește conform art. 352¹ Cod penal.

Astfel, art. 14 din Legea nr. 1264 din 19.07.2002, stipulează că indicarea intenționată în declarație a datelor inexacte sau incomplete-constituie infracțiune și se pedepsește conform art. 352¹ Cod penal.

Instanța de fond just a reținut că, în acțiunile inculpatului se conține latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 352¹ Cod penal, exprimată prin nedeclararea tuturor bunurilor imobile și mobile de toate tipurile, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață ori aflate în posesia declarantului sau a membrilor familiei lui în baza contractelor de mandat, de comision, de administrare fiduciară, precum și a contractelor translativ de posesie și de folosință (locațiune, arendă, leasing, comodat) la data depunerii declarației cu privire la venituri și proprietate, precum și activele financiare.

Urmează a fi respinse alegațiile apărării precum că nu a fost demonstrată vinovăția inculpatului, și intenția acestuia directă, or potrivit materialelor cauzei, ultimul intenționat nu a indicat în declarația cu privire la venituri, pe propria răspundere toate bunurile de care dispune.

La fel argumentul apărării în ce privește bunurile soției inculpatului, precum că ultimul nu le-a declarat deoarece nu cunoștea despre acest fapt, este lipsit de logică, or o persoană cu demnitate publică, activând în funcția de primar din 2011, cu studii superioare, având în subordine un personal calificat, era obligat să cunoască prevederile legale, mai mult ca atât potrivit Legii nr. 1264 din 19.07.2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere art. 3 (1) Subiecți ai declarării veniturilor și a proprietății sunt: a) persoanele care dețin funcții de demnitate publică prevăzute în anexa la Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică; art. 4 Persoanele menționate la art. 3 declară: a) veniturile obținute împreună cu membrii familiei pe parcursul perioadei de declarare; b) bunurile mobile și imobile

de toate tipurile, deținute în proprietate, cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață ori aflate în posesia declarantului sau a membrilor familiei lui în baza contractelor de mandat, de comision, de administrare fiduciară, precum și a contractelor translativ de posesie și de folosință (locațiune, arendă, leasing, comodat) la data depunerii declarației cu privire la venituri și proprietate; c) bunurile realizate prin persoane interpușe sau transmise cu titlu oneros către ascendenți, descendenți, frați, surori și afiii de același grad, precum și cele transmise cu titlu gratuit către orice persoană; d) activele financiare, adică conturile bancare, fondurile de investiții, formele echivalente de economisire și investire, plasamentele, obligațiunile, cecurile, cambiile, certificatele de împrumut, alte documente care incorporează drepturi patrimoniale ale declarantului sau ale membrilor familiei lui, investițiile directe în monedă națională sau în valută străină făcute de el sau de membrii familiei lui, precum și alte active financiare; e) cota-parte în capitalul social al societăților comerciale a declarantului și a membrilor familiei lui; f) datoriile sub formă de debite (inclusiv taxe neachitate), ipoteci, garanții emise în beneficiul unor terți, împrumuturi și credite.⁽³⁾ Evaluarea proprietății se efectuează, conform legislației, prin indicarea valorii (costului) menționate în documentul care certifică proveniența proprietății (înstrăinare, schimb, donație, moștenire, privatizare etc).

La fel urmează a fi respinse alegațiile apărării că inculpatul nu a declarat automobilul de model Gaz 69 cu n/î XXXXX din motiv că este dezmembrat și nu a considerat necesar declararea acestuia, or, automobilul respectiv este cu titlu de proprietate a inculpatului, fapt ce demonstrează că ultimul urma în mod obligatoriu să declare bunul respectiv. Potrivit informației din baza de date „Acces” rezultă că, inculpatul este posesorul automobilului menționat, ce impune cerința obligatorie inculpatului de a declara toate bunurile mobile deținute în proprietate.

Instanța de fond întemeiat nu a susținut poziția reflectată de către avocatul inculpatului precum că, conturile bancare nr. XXXXX la BC „ProCreditBank” și contul nr. XXXXX la BC „Energbank” nu au fost declarate din motiv că primul cont a fost folosit cu scopul de a rambursa creditul nr. XXXXX iar al doilea din motiv că a fost deschis ca urmare a faptului că activitatea BC „ProCreditBank” din raionul Ungheni a fost sistată, iar pentru a nu se deplasa de fiecare dată în or. Bălți, inculpatul a deschis contul XXXXX la BC „Energbank”. Chiar și dacă nu sunt efectuate operațiuni pe aceste conturi, urmează a fi indicate în declarație.

La caz sunt administrate suficiente probe, care coroborând între ele, în cumul confirmă pe deplin culpa inculpatului, iar utilitatea și veridicitatea acestora nu trezește îndoiele nici în instanța de apel.

Argumentele din apelul apărării, nu pot fi reținute ca temei justificativ de casare a sentinței contestate, deoarece împrejurările în care inculpatul a săvârșit infracțiunea au fost constatate prin probele administrate și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor.

Acțiunile de urmărire penală pe caz au fost efectuate în strictă corespundere cu legislația penală și procesual-penală, iar în procesul judecării cauzei în instanța de fond de asemenea au fost respectate.

Potrivit art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 352¹ Cod penal, se califică ca una ușoară, întrucât sancțiunea prevăzută la acest articol este amendă în mărime de până la 950 unități convenționale sau închisoare de până la 1 an, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Potrivit art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii unei infracțiuni ușoare au expirat 2 ani.

În acest sens, inculpatul a comis infracțiunea la data de 25.02.2014.

Astfel, instanța de fond corect a încetat procesul penal în privința inculpatului, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

5. Avocatul Adriana Eșanu a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Recurenta a invocat că probele administrate atestă doar latura obiectivă a componenței infracțiunii de fals în declarații (art. 352¹ Cod penal), nu și latura subiectivă.

Martorul Roșca S. doar a confirmat adoptarea unui act de constatare, fapt cunoscut acuzării.

Din cercul de probe prezentate de acuzare, interes prezintă Actul de constatare al CNI nr.03/266 din 30.12.2014. Din acest înscris rezultă că inculpatul a omis să indice bunul accesoriu terenului cu nr. cadastral XXXXX, și anume clădirea pentru producere cu același nr. cadastral XXXXX ca și terenul declarat, cu suprafața de 222.7 m² cu adresa s. Petrești, r-nul Ungheni. De fapt, declarantul-inculpat a indicat bunul principal în Capitolul II - Bunuri mobile, la rubrica 1 - Terenuri, omițând să indice și bunul accesoriu - clădirea. În principiu, inculpatul concepea terenul și clădirea de producție ca un tot întreg. Chiar și din punct de vedere legal, atitudinea inculpatului cu privire la acest aspect, fundamentează omisiunea indicării în Capitolul II - Bunuri mobile, la rubrica 2 - Clădiri a construcției pentru producere cu nr. cadastral XXXXX.

Ținând cont de prevederile art. 292 alin. (3) Cod civil, bunul accesoriu urmează situația juridică a bunului principal. Deci, odată declarat bunul principal, se prezumă că inculpatul nu a avut intenția de ascunde proprietatea sa, deci nu a avut scopul ca prin omisiunea indicării clădirii de producție să se producă anumite consecințe juridice.

Nici instanța de fond și nici instanța de apel nu au luat în calcul această explicație, mai mult, nici nu au combătut-o, lăsând fără apreciere argumentele apărării.

Contul bancar în lei MDL deschis la BC „Energbank” cu nr. XXXXX, precum și contul curent deschis la „ProCreditBank”, nr. XXXXX în lei MDL, erau destinate pentru achitarea creditului bancar nr. XXXXX, contractat cu BC „ProCreditBank”, credit pe care inculpatul l-a indicat în Declarației cu privire la

venituri și proprietate pentru perioada 01.01.2013 - 31.12.2013. La momentul întocmirii declarației, inculpatul a crezut că este suficient a indica creditul, fără a mai consemna și conturile bancare ce asigură rambursarea datoriilor. Deci, omisiunea de a indica contul bancar în lei MDL deschis la BC „Energbank” cu nr. XXXXX, precum și contul curent deschis la BC „ProCreditBank”, nr. XXXXX în lei MDL a fost săvârșită din neglijență, nu cu intenție directă.

De vreme ce conturile nedeclarate nu se atribuie la venituri și proprietăți în sensul strict al legii, nu-i putem incuba declarantului-acuzat obligația de declarare, a priori nu-i putem imputa vinovăția, atât timp cât nu se atestă un spor, adaos sau majorare a patrimoniului, exprimat în drepturi patrimoniale sau în orice alt folos patrimonial.

Terenurile cadastrale nedeclarate cu nr. XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX sunt înregistrate pe soția inculpatului Gorea Tamara.

Însă, în formularul Declarației cu privire la venituri și proprietate, la Capitolul II – „Bunuri imobile”, nu se face mențiunea consemnării și a bunurilor ce aparțin membrilor de familie a declarantului, așa cum de exemplu se prevede expres în tabelul din Capitolul I – „Venituri” din declarație, indicându-se rubrica veniturile soțului/soției, precum și a copiilor. Astfel privite lucrurile, discrepanța vădită a formularului Declarației cu privire la venituri și proprietate și a art. 4 alin. (1) lit. b) al Legii nr.1264 din 19.07.2002 (abrogată), reprezintă un dubiu care trebuie să fie interpretat în favoarea inculpatului, context în care se impune regula *in dubio mitius*, potrivit căreia în cazul unor norme juridice îndoielnice, operează norma în favoarea făptuitorului.

O asemenea abordare indică din nou asupra unei neglijențe a declarantului la momentul întocmirii Declarației cu privire la venituri și proprietate.

Nedeclararea terenului cadastral cu nr. XXXXX cu suprafața de 0,1699 ha, înregistrat pe numele inculpatului se justifică prin inexistența titlului de autentificare în privința acestui teren, motiv din care inculpatul a crezut că obligația declarării terenurilor se referă doar la acele bunuri imobile asupra cărora există titluri de proprietate.

La fel, nedeclararea automobilului de model „Gaz 69” cu nr. de înmatriculare XXXXX, înregistrat pe numele inculpatului, se justifică prin lipsa în natură a acestuia, automobilul fiind dezmembrat de aproape 6 ani calculați la data depunerii declarației, întrucât nu mai există în natură, inculpatul a considerat irațional de a consemna în declarație un bun mobil care doar de iure există, nu și de facto.

Apare ca firească întrebarea: oare constatarea vinovăției persoanei cu funcție de demnitate publică pentru omisiunea de a indica în Declarația cu privire la venituri și proprietate un bun mobil, anul fabricării 1959, care nu mai există în natură, este în concordanță cu scopul Legii nr.1264 din 19.07.2002 (abrogată), prin care de fapt s-a instituit procedura declarării bunurilor?

Instanța de apel a reținut unele circumstanțe de fapt cu denaturarea învinuirii, ce constituie o eroare gravă de fapt. La concret, în decizia instanței de apel din 24.10.2017 se consemnează că s- a stabilit cu certitudine că, la data de 21.05.2013, soția inculpatului a primit prin transfer mijloace bănești în mărime de 100 Euro, sumă

care la data de 21.05.2013, conform cursului BNM constituia 1595 lei, de la cet. Sinani Banush din Italia, venit pe care inculpatul nu l-a consemnat în declarația cu privire la venituri și proprietate. De reținut că potrivit rechizitoriului datat cu 08.04.2015, inculpatul nu este învinuit în nedeclararea transferului de mijloace bănești în mărime de 100 Euro, avându-l ca destinatar pe un membru de familie al declarantului. Prin această stare de lucruri, instanța de apel a neglijat prevederile art. 409 CPP, în conformitate cu care se consacră efectul devolutiv al apelului. La fel, prin recunoașterea vinovăției inculpatului în nedeclararea acestui venit, instanța de apel a încălcat limitele judecării cauzei, înscrise în art.325 CPP, afectând grav și dreptul la apărare al acuzatului, implicit lezând echitatea procedurii în sensul art.6 din Convenția Europeană. Fiind prezentă o gravă eroare de fapt, urmează restabilirea echității procedurii prin înlăturarea acestei erori.

Pronunțarea unei soluții de încetare a procesului penal este lipsită de fundament juridic, atât timp cât instanța de fond, cât și instanța de apel nu au administrat suficiente probe privind constatarea vinovăției inculpatului, în special a semnului obligatoriu al laturii subiective a infracțiunii - scopul infracțiunii.

Acuzarea nu a adus nici o probă în demonstrarea faptului că inculpatul a acționat cu intenție directă calificată prin scop - producerea unor consecințe juridice, pentru sine, atunci când potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe.

Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii, care nu pot fi înlăturate legal, se interpretează în favoarea inculpatului.

În perioada anilor 2013, 2014 (ani relativi la infracțiunea pretinsă a fi comisă), inculpatul nu a fost supus instruirii privind modul de completare a declarațiilor cu privire la venituri și proprietate. Necunoașterea modului de completare a declarației depuse la 25.02.2014 guvernează atitudinea psihică a acuzatului, nu însă intenția.

Instanța de fond a apreciat critic această poziție, statuând că necunoașterea legii nu liberează de răspundere penală, ce nu este corect. Or, instanța nu face distincția dintre principiul *nemo censetur legem ignorare*, ce presupune că rămâne fără semnificație în materia răspunderii penale invocarea unei eventuale erori de drept penal, pe de o parte, și vinovăția cerută de norma de incriminare ca cerință a laturii subiective a componentei infracțiunii.

Apărarea nu a susținut că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 352¹ Cod penal cu neglijență. Apărarea a pledat că fapta a fost comisă din neglijență.

Inculpatul nu a declarat bunuri mobile și imobile ce constituie obiect al declarării, ce presupune declarația necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent, însă această faptă a fost comisă din neglijență, întrucât nu a conștientizat caracterul prejudiciabil al faptei sale, însă trebuia și putea să o conștientizeze. Există latura obiectivă a infracțiunii pentru care a fost trimis în judecată și recunoscut vinovat, însă nu există latura subiectivă specifică componentei infracțiunii prevăzute la art. 352¹ Cod penal (redacția veche), întrucât lipsește intenția directă și scopul special cerut de dispoziția incriminatorie - scopul producerii unor consecințe juridice, pentru sine, atunci când potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru

producerea acestor consecințe. Astfel, recunoașterea vinovăției în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ Cod penal a inculpatului, fără constatarea în bază de probe a intenției directe și a scopului special cerut de norma precitată, denotă încălcarea flagrantă de către instanțele de judecată, a principiului incriminării subiective, consfințit în art. 6 Cod penal.

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului, și încadrarea juridică corectă a acțiunilor lui infracționale, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatului, care a relatat că întradevăr nu a completat în mod corespunzător respectiva declarație dar din cauza incompetenței, declarațiile martorului Roșca S.; actul de constatare nr. 03/266 din 30.12.2014, adoptat de Comisia Națională de Integritate, privind rezultatele controlului încălcării regimului juridic al declarării veniturilor și proprietăților pentru anul 2013 de către Gorea S.; procesul-verbal din 18.02.2015 de ridicare a dosarului de control nr. 03/172 pornit de Comisia Națională de Integritate în privința lui Gorea S.; dosarul de control nr. 03/172, pornit de Comisia Națională de Integritate în privința inculpatului; declarația cu privire la venituri și proprietate pentru perioada 01.01.2013 - 31.12.2013, depusă și semnată de inculpat la data de 25.02.2014; răspunsul Agenției Relații Funciare și Cadastru, cu nr. 36/01 - 08/2214 din 11.12.2014, că inculpatul și soția Gorea T. dețin bunuri care nu au fost indicate în declarația cu privire la venituri și proprietăți, după cum urmează: terenul cu nr. cadastral XXXXX, dobândit la data de 24.03.2005, cu o suprafață de 0,1699 ha, cota - parte de 100 %, dobândit prin titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren,

titular Gorea S., terenul cu nr. cadastral XXXXX ha, cu suprafața de 0,2346 ha, dobândit prin moștenire la 27.06.2006, cota - parte 100 %, titular Gorea T., terenul cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața 0,2347 ha, dobândit prin moștenire la 29.04.2004, cota - parte 100 %, titular Gorea T., terenul cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,051 ha, dobândit prin moștenire la 27.06.2006, cota - parte 100%, titular Gorea T., terenul cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața 0,9508 ha, dobândit prin moștenire la 29.04.2004, cota - parte 100 %, titular Gorea T.; informația Agenției Relații Funciare și Cadastru, cu nr. 36/01 - 08/2214 din 11.12.2014, că soții Gorea S. și Gorea T. dețin clădirea pentru producere cu numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 222,7 amplasată în r-nul Ungheni, c. Petrești; informația BC „ProCreditBank”, că inculpatul deține un cont curent pentru rambursarea creditului nr. XXXXX în valută MDL, cu un rulaj total de 63.613 lei, pentru perioada 01.01.2013 – 31.12.2013 și un cont bancar în valută MDL, nr. XXXXX la BC „EnerBank” SA, cu un rulaj total de 28.094,00 lei, pentru perioada 01.01.2013 – 31.12.2013; informația din baza de date „Acces”, că inculpatul deține în proprietate automobilul „GAZ 69”, n/î XXXXX, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanțele de fond și de apel indicând argumentat și detaliat motivele pentru care au respins versiunile și dovezile apărării, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul de pe rol, probele administrate pe caz demonstrând cu concludență prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 352¹ Cod penal (*pct. 2. - 5. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul vizat este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate

de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2, 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Or, argumentele recurente că *bunul accesoriu urmează situația juridică a bunului principal, conturile bancare erau destinate pentru achitarea creditului bancar indicat în declarație și omisiunea de a le indica a fost săvârșită din neglijență, nu cu intenție direct, conturile nedeclarate nu se atribuie la venituri și proprietăți în sensul strict al legii, terenurile nedeclarate sunt înregistrate pe soția inculpatului și în formularul declarației nu se face mențiunea consemnării și a bunurilor ce aparțin membrilor de familie a declarantului, un teren nu are titlul de autentificare, automobilului „Gaz 69”, înregistrat pe numele inculpatului, nu mai există în natură*, sunt neîntemeiate, deoarece reprezintă o estimare juridică proprie a circumstanțelor cauzei, dar care contravine prescripțiilor Legii nr. 124 din 19 iulie 2002 privind declararea și controlul veniturilor și proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere, rigorilor din art. 352¹ Cod penal, probelor și împrejurărilor cauzei apreciate corect și potrivit competenței atribuite prin legea procesual-penală de către instanțele de fond și de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, adică din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor.

Sunt nefondate și argumentele recurente că instanța de apel a reținut unele circumstanțe de fapt cu depășirea limitelor învinuirii, ce constituie o eroare gravă de fapt - *la data de 21.05.2013, soția inculpatului a primit prin transfer mijloace bănești în mărime de 100 euro, venit pe care inculpatul nu l-a consemnat în declarația cu privire la venituri și proprietate*, deoarece în descriptivul hotărârilor contestate aceste circumstanțe nu se regăsesc și în descrierea faptelor criminale comise de inculpat, considerate ca fiind dovedite, conform prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent, că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că în acțiunile

inculpatului au fost întrunite elementele infracțiunii imputate, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Adriana Eșanu, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 28 aprilie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, în privința inculpatului Gorea Serghei XXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 aprilie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco